

Ångfartyget Boxholm II

Foto: Nils Peterson

Ångbåtens Vänner

Bildad 1982

«Föreningen skall verka för att ångfartyget Boxholm II fortsättningsvis skall kunna befara sjön Sommen, vara vedeldad och fortsättningsvis kunna betjäna bygden kring sjön Sommen såsom den hittills gjort.»

Ångbåtsepoken är i alla fall inte riktigt slut. Än tuffar ett 15-tal passagerarbåtar omkring i svenska farvatten eller i några av sjöarna. En av dem är just gamla «II:an» en 80-årig skönhet i svart och vitt på den sägenomspunna djupvattenssjön Sommen på gränsen mellan Småland och Östergötland. Bara sjön i sig själv är värd en massa, en ångbåtstur med Boxholm II är en upplevelse.

Men en ångbåt drivs inte framåt enbart med idealitet och kokande vatten. Det fodras mer därtill . . .

Kanske kan just Din insats hjälpa till att hålla ångan uppe på kanske det sista vedeldade passagerarfartyget i Sverige. Föreningen har f.n. omkring 240 medlemmar.

Ring 0142/521 10 och boka tur med

S/S BOXHOLM II

HB Ångbåtstrafiken, Fällhagsväg. 44
590 10 Boxholm

Vill Du veta mer om verksamheten, ring då Gunnar Ulfsbo 100 90, Gunnar Kronström 126 45 eller Bo Ode 110 86, samtliga inom 0140-området.

Förhoppningsfulla anletsdrag uppvisade redan i lövspricknings-
tider den här trion Bo Ode, Sven-Olof Sjöberg och Rune Hektor in-
för säsongstarten 1986. "Tvåan" låg nymålrad vid Rödjenäs bryg-
ga efter en habil insats av hennes ägare Rune och Sven-Olof det
kunde ångbåtsvännernas skrivkarl konstatera. Vädret lovade ju
gott en bra bit in på försommaren men resten försvann som be-
kant i regn och rusk.

Trots detta kunde båten notera hela 162 turer 1986. Nytt rekord
som glädde alla ångbåtsälskare men satte besättningen på hårda
prov. Som emellertid är fast beslutet att ta nya tag för en fin sä-
song även i år.

Foto: Hans Lindell

VAD BLEV DET AV EN TANKE . . .

För fem år sedan föddes en tanke att bilda en förening som skulle arbeta för att det gamla vedeldade ångfartyget Boxholm II skulle få en chans att överleva, sedan den mera yrkesmässiga delen av dess verksamhet lagts ner.

Det har under dessa fem år visat sig att tanken var riktig. Det har varit ett fantastiskt intresse för båten, och inte minst medlemsantalet, som är i stigande visar detta.

Jag vill först och främst ge ägarna Rune Hektor och Sven-Olof Sjöberg en eloge för det sätt på vilket de sköter båten. När den lämnar slipen på våren är den översedd in i minsta detalj, och det är en fröjd för ögat att se den polerade mässingen blänka. Att båten blivit ett viktigt argument när de gäller turistreklamen för kommunerna runt sjön Sommen är också glädjande.

Alltnog, jag hoppas att föreningen Ångbåtens Vänner i någon mån kunnat leva upp till vår målsättning att för framtiden kunna bevara detta underbara fartyg till glädje för varje sann ångbåtsvän.

Gunnar Ulfso

Torgturen i våra hjärtan . . .

Kanske är det just Torgturen som gjort SS Boxholm II smått unik? En fast förbindelse sommarfredagar mellan bryggorna i Sommen som fungerat sedan 1922 . . . Hur många buss- och tågförbindelser har inte försvunnit i bygden under denna tid? Men Torgturen finns kvar. SS Boxholm II en s k bondbåt en gång med säljvilliga lantbor och deras produkter ombord på väg till Tranås torghandel. Då i sällskap tidvis med SS Carl Johan, Gripen och Strömsholmen. Idag helt ensam med köpsugna turister eller sommartorpare ombord. Men i alla fall . . .

Foto: ODE

Här kommer hon en kylig fredagsmorgon i somras. Uppför Svartån mot hamnen med sidostyckena nedfällda men med trivsam trängsel på fördäck. Ett gäng cykelturister har tydligen passat på att båtlufta till sta'n . . .

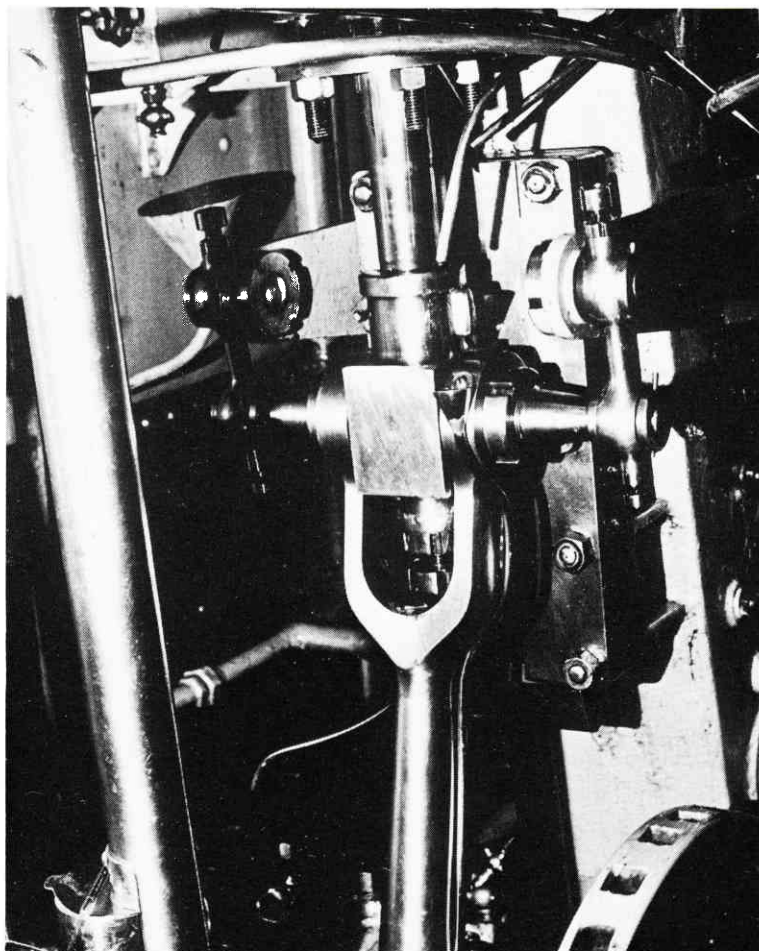

Foto: Nils Peterson

S/S Boxholm II

DATA: Längd ö.a. 20,3 m. Bredd 4,46 m. Depl. 37 ton. Djup 1,90 m, 85 hkr compound-maskin, panna av skotsk typ, ångtryck 7,5 kg, prop.varv 160 – 180. Maxfart 9 – 10 knop. Max 116 personer. Besättning: 3 man.

Såväl maskin som panna original sedan 1904. Järnskov. Ägare sedan 1 januari 1982 Rune Hektor, Boxholm samt Sven Olov Sjöberg, Hovetorp, Torpa. Hemmahamn: Rödjenäs (Laxberg), Boxholm i Boxholmsfjärden intill Svartåns utlopp ur sjön Sommen (avtagsväg från Malexandervägen söder Boxholm). Tidigare befälhavare: Adolf Sjöberg, Frithiof Andersson, J. A. Sjögren, Erik Andersson (sistnämnde med nära 57 tjänsteår ombord). Sedan 1975 Rune Hektor.

Sveriges sista vedeldade passagerarfartyg. Byggt vid Ljunggrens Mekaniska Verkstad i Kristianstad 1904. Hopmonterad vid Sommens strand. Premiärtur den 10 juli 1904.

Byggt som pråm- och timmerdragare för Boxholms Bolags räkning. Akterskeppet ombyggt 1922 och försett med sittplatser. Sedan 1966 enbart passagerarfartyg.

S/S Boxholm II vid Groppan intill Oxelön.

Föreningen Ångbåtens Vänner SS Boxholm II

En sammanslutning av f n omkring 240 medlemmar från när och fjärran av vårt avlånga land. Och t o m utanför landets gränser. Många bor långt borta. Så långt att de aldrig får tillfälle till medlemsturen eller bevista vårt årsmöte. Men stöder oss ändå trots att de knappt får se en skymt av båten i dess hemnavatten Sommen. Men att båten får tuffa vidare är ju allas vår huvudangelägenhet.

Ångbåtsvän! Minns att det finns minst fyra sätt att utnyttja båten på även i sommar:

- Att hyra båten för eget behov.
- Att ta "torgturen" sommarfredagar.
- Att fara med ångbåtsbolagets korta torsdagsturer från Tranåsbaden, Hätte och Malexander.
- Att delta i ångbåtsvännernas söndagskryssningar i juli.

Men om alla dessa möjligheter läser du bäst på sidan 18 av denna broschyr.

**Bo Ode
sekr.**

Det våras för bryggorna kring Sommen:

Kommunerna kring sjön har börjat rusta upp de gamla ångbåtsbryggorna. Det tackar vi sjöfarare för. Och förståss SS Boxholm II och MS Strömsholmen.

Många bryggor är lätta att nå landvägen. Som Malexander, Torpa, Asby och Såna m fl. Andra ligger värre till. Som Laxberg, båtens hemmabrygga exempelvis. Enklarest far Du över Boxholm och Malexandervägen. Passerar brukshundsklubbens skylt och Lillån tar avtagsvägen till höger vid en gammal anslagstavla. Följer vägen rakt fram till den vita gården, rundar en ek till vänster och följer Svartån mot dess utlopp ur Sommen. Och finner Laxbergs brygga litet söder därom.

TILL IDEBO (torgtursbryggan) tar Du av från Kisavägen ett par km norr om Visskvarn. Passerar avtagsvägarna till Svenningeby och Sjövik och når på krokig väg snart idylliska Idebo brygga.

Jodå det går att ta sig till BENDRIX PARK eller Bjärhulta berg via avtagsvägen strax innan Somvik (Arnäs på skylten) men se upp så Du inte hamnar i Arnäs utan tar till vänster mot Bjärhult inne i urskogen.

Var det möjligen Oskar Bennich ägare till Gransbo bl a som gav platsen dess namn? Eller var det "bara" en skogshuggare som hette Bendrik (x).

Jag vågar inte påstå något annat än att platsen är omtyckt av just Boxholm II.

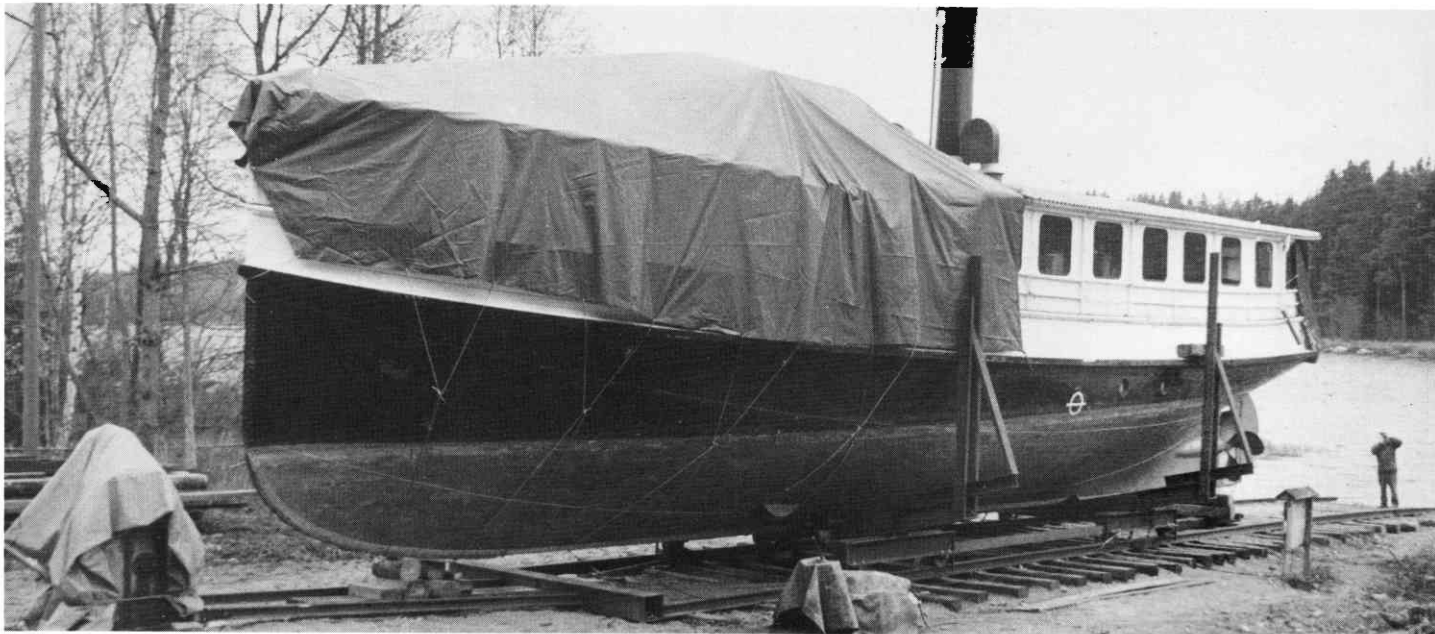

VEDKLYVEN

Ett vedslukande monster är hon anrika Boxholm II. Mellan 250 och 300 kubikmeter gör hon av med per säsong. Men så är det just vedeldningen som gjort båten unik och dessutom sparat hennes ångpanna. Ångbåtsägarna har måst skaffa både kap, klyv och egen traktor för att få vedstaplarna höga nog uppe vid Rödjenäs. Och det lyckades i år också delvis genom hårt arbete delvis genom en mild höst. Här skär "klyven" som en varm kniv i smör genom de rejäla kubbarna som Sven-Olof langat fram till skepparen Rune . . .

Foto: Nils Peterson

Foto: Nils Peterson

På torra land . . .

PÅ TORRA LAND I VINTER . . .

Så kom hon då upp ur det våta i höstas. Fortare än någon kunnat ana efter en intensiv insats av Rune och Sven-Olof. Men flera "vänner" underlättade det hela med både material och eget arbete. Det var omkring 25 år sedan den gamla slipen vid Eriksbo revs och sedan dess har "tvåan" övervintrat i det våta. Nu slipper hon det och kan tas upp och inspekteras vid behov och ångbåtsvännerna i gemen har beslutat att finansiera det hela.

En insats som vi anser lika motiverad som den vi gjorde vid inglasningen, toalettbygget och anskaffandet av de nya flytvästarna.

TRANÅS PÄLSRIKET

Hälsar Dig välkommen sommaren 1987

- Shopping utefter en av landets vackraste Storgator.
- Hantverk
- Pälsshow-visning 13/7-14/8
- Musik kring sjön Sommen 27/7-2/8
- Bad - Båtturer - Camping
- Cykelleden Vättern - Sommen
- Fiske
- Golfbana 18-håls
- Kanoting
- Vandringsleden Tranås - Gränna
- Hultet Hembygds-muséum (unik)

Vid vackra sjön Sommen ligger Hätte Camping.
Där finns nya stugor med 4 bäddar för 150:-/dygn.

För ytterligare information kan Du kontakta
Turistbyrån Torget, tel 0140-683 33, 683 39.
Turistbyrån Hätte, öppen 9/6-9/8, tel 0140-174 82.

YDRE KOMMUN

**i Östergötland
med centralorten
Österbymo**

Ydre satsar . . .

. . . för framtiden, för företagande och boende.

Vill Du veta vilka möjligheter Ydre erbjuder Dig och Ditt företag, ring eller skriv till:

Sven Blom

Kommunkontoret

570 60 ÖSTERBYMO

Tfn 0381-603 30

Om lasterna
känns tunga...

Vänd Dig till oss

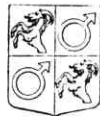
Målning
och
golvbeläggning
under ansvar

STURES
FÄRGHALL

Storg 36, TRANÅS, 0140-142 50

BOXHOLMS KOMMUN

är en av Östergötlands minsta kommuner. Den rymmer inom sig rikt varierad natur, öppen jordbruksbygd, stora skogsområden och ett flertal sjöar däribland Sommen med sina rika möjligheter till fiske, bad, båtsport och rekreation.

I Malexander finns en nyanlagd STUGBY intill Sommen. Prova den för Dig och Din familj. Humana priser.

Boxholms kommun har steg för steg byggt ut samhällets service. Detta arbete kommer målmedvetet att fortsät-

ta. Näringslivet är inte bara stål- och skogsindustri även om ca 1.100 är sysselsatta inom dessa näringar inom de större företagen i centralorten. Under senaste 10-årsperioden har tillkommit ett antal företag inom tillverknings- och servicesektorerna. Vi söker utveckla den kommersiella service i samverkan med köpmännen, banker m.fl. Fler initiativ välkomnas.

Boxholms kommun vill vara och anser sig vara en företagsvänlig kommun.

BYGGA OCH BO I BOXHOLM

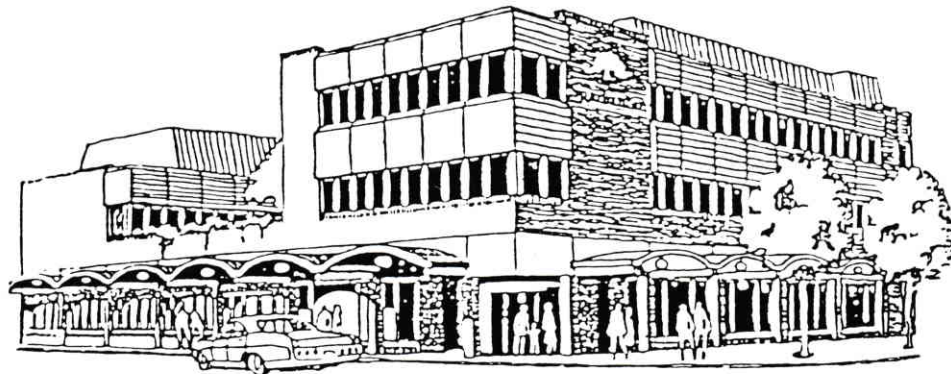
I kommunen finns valfrihet i boendet. Önskar Du lägenhet finns tillgång på sådana i välplanerade bostadsområden. Vill Du ha ett eget hem kan Du lätt få det i någon av kommunens tätorter – BOXHOLM, STRÅLSNÄS och MALEXANDER. Tillgången på tomtmark är god. Bland annat i Malexander planeras för ett marknära boende i radhuslägenheter och i friliggande hus.

För ytterligare information kontakta gärna kommunstyrelsens ordförande Svante Larsson och kanslichef Sigvard Paulsson, tel. 0142/510 80.

BOXHOLM

– kommunen som är värd att bo och arbeta i!

Välkommen till Sparbanken i alla bankaffärer

Vi har öppet måndag–fredag 9.30 – 17.30
Våra minibanker «MINUTEN» betjänar dig även då
banken är stängd

- PRESENNINGAR
- LAGERHALLAR
- FESTTÄLT
- INDUSTRIDRAPERIER

Jonsereds

PRESENNINGAR HALLAR

Jonsereds Godsskydd AB, Linnégatan 21
602 23 Norrköping. Tel. 011-16 23 00, 12 17 44

- BYGGVARUHALL
- TRÄVAROR
- BYGGSHOP
- SNICKERI

B Byggnadsvaror

Industrigatan 2 - Tel 0140 100 90

träffpunkten för byggfolk

Kom ihåg!

Det är billigt att hyra

Jonsereds presentningar

Nederlag hos: AB D Johansons Byggnadsvaror

**Vi säljer inte ångbåtar
– men 87 års båt och motor
till Sveriges lägsta pris**

HUGES MARINA

Hamnen · Tranås · Tel. 0140/115 90. 182 00

Östgöta Enskilda Bank

Grundad 1837

fyller i år 150 år
och står fortfarande för
Kvalitet och omtanke

tel 0140-180 70 Storgatan 27 TRANÅS
tel 0142-521 60 Storgatan 20 BOXHOLM

Turlista för den s.k. torgturen och övriga turer

Fredagar fr o m 26/6 t o m 14/8 1987

Från Idebo (Norra Vi-fjärden) 07.00
via Såнна brygga till Malexander .. 08.00
Fortsätter till Svensbo, Färjan, Fiskarp o.
Liljeholmen till Tranås hamn 09.45
Uppehåll till 14.00
Från Tranås hamn 14.00
Bryggorna i omvänd ordning.
Till Malexander (baduppehåll 45 min.)
..... ca 16.45
Från Malexander ..... ca 17.30
Åter i Tranås hamn ..... ca 19.30
PS. Båten saknar f n servering.

Biljettpris till eller från Tranås

Idebo, Såнна, Malexander ..... ToR 50:—
..... Enkel 25:—
Svensbo ..... ToR 30:— Enkel 15:—
Färjan och Liljeholmen ..... ToR 20:—
..... Enkel 10:—

Att observera: Rundturen kl. 14.00 från Tranås hamn kan vid vackert väder snabbt bli fullbokad redan efter båtens ankomst 9.45. I extrema fall är båten fullbelagd redan vid ankomsten till Tranås och kan då icke ta passagerare från Tranås.

Prislista för beställningstrafik 1987

3 timmars kryssning ..... 1.500:—

Därefter:

Tillägg av timmar 400:—/tim.

Avbeställningsavgift 500:— (inom 3 veckor).

Förfrågning och bokning tel. 0142/521 10.

(förfrågning även mobiltel. 010/39 28 63)

Rundtur

2 tim.-kryssning från Tranåsbaden, Hätte och

Malexander torsdagar från 2 juli t o m 13

aug. Fr. Tranåsbaden 10.30. Fr. Hätte 11.00.

Pris 30 kr. Barn 7—15 år 10 kr.

Ev. kan pers. el. mindre grupper medfölja fr.

Tranåsbaden 12.30 el. Hätte 13.15 till Ma-

lexander (obs enkel resa)

Ångbåtens Vänner planerar att göra följande turer för

allmänheten: 28/6, 5/7, 12/7, 19/7, 26/7 och 2/8.

OBS! Samtliga turer söndagar kl. 15.00 fr. Tranås.

Reservation för ändringar, se ortspressen.

Biljettbeställning 0140/126 45 (affärstid).

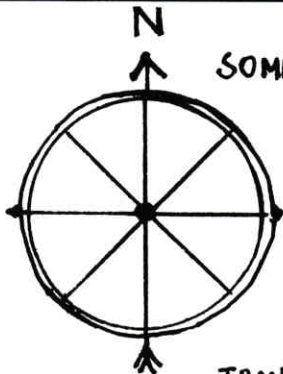
Och Du, glöm inte **MEDLEMSTUREN**

onsdagen den 12 augusti kl. 19.00 från hamnen i

Tranås. *Den får Du gratis!*

OBS! Pråmdansen ordnas lördagen den 25 juli

Beträffande båttur: Se ortspressen! *Ring 0140/126 45*

N
↑
SOMMEN
↑ LAXBERG
RÖDIENÄS
⊕.
4

SKALA

← C: A 10 KM. →

- 1 LILJEHOLMEN
- 2 SVENSBO
- 3 BENDRIX PARK
- ⊕ 4 HEMMAHAMN BOX II
- ⊕ 5 TORGTUREN BÖRJAN

SOMVIK

STJÄRNESAND

BLÅVIK

FISKARP

MALEXANDER
(MYRKBY)

TRANÅSBADEN

FÄRJA

TORPÖN

SVALÖN

OXELÖN

TRANÅS

HÄTTE

HÅREDALE

SVARTÄN →

HAMNEN

SMÅLAND

TORPA

Östergötland

RÖNNÄS
SÄNNÅS

JDEBO

SVANA

SKISS
ÖVER
SÖN.

SOMMEN

YDRE H.

ASBY

146 M.Ö.H. YTA: 156 KV.KM.
ANTAL ÖAR: 265 VÄG RUNT: 13 MIL.

NORRA VI
BULSÅN

ODE 85.

*«Gamla tvåan i säkra händer
det är ju farkosten numro ett
och när hon smyger längs Sommens stränder
är hon det skönaste man har sett.*

*Må hon bevaras i Sommens vatten
på detta tummar var ångbåtsvän
så må den snurras styrhyttsratten
i många hundra år än . . .»*

1987